

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Jana Jiráska, Ph.D. v právní věci

žalobce: **BMKco, s.r.o.**
sídlem Kvítkovická 1533, Napajedla
zastoupen Mgr. Markétou Vojtáškovou, advokátkou
sídlem Kvítková 124, Zlín

proti
žalovanému: **Generální ředitelství cel**
sídlem Budějovická 7, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24.4.2018, č.j. 13911/2018-900000-317,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Shrnutí podstaty věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 24.4.2018, č.j. 13911/2018-900000-317, kterým změnil výrok dodatečného platebního výměru Celního úřadu pro Zlínský kraj č.j. 24877/2017-640000-51 ze dne 26.6.2017 tak, že do něj vložil text „§ 265 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění účinném v okamžiku vzniku celního dluhu“; ve zbytku odvolání zamítl a potvrdil dodatečný platební výměr, kterým bylo žalobci na základě výsledku daňové kontroly, provedené formou kontroly po propuštění zboží evidované pod č. NK0009/17/640501, doměřeno clo ve výši 558 061 Kč, a to ve výši rozdílu mezi částkou cla původně vyměřenou rozhodnutím v celním řízení MRN 14CZ640000153TT1S8 ze dne 11.6.2014, kterým bylo propuštěno zboží do celního režimu volného oběhu a částkou cla nově stanovenou, a to podle čl. 29, čl. 102 odst. 3, čl. 105 odst. 3 celního kodexu Unie a se zřetelem na čl. 201 odst. 1 písm. a), odst. 3 a čl. 221 odst. 4 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, ve znění účinném v okamžiku vzniku celního dluhu (dále jen „celní kodex Společenství“), a s přihlédnutím k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, EURATOM) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999, dále nařízení Rady (ES) č. 515/97 ze dne 13. března 1997 o vzájemné pomoci mezi správními orgány členských států a jejich spolupráci s Komisí k zajištění řádného používání celních a zemědělských předpisů, ve znění pozdějších předpisů a dále nařízení Rady (ES) č. 91/2009 ze dne 26. ledna 2009 o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky, ze dne 26. ledna 2009, ve znění prováděcího nařízení Rady (EU) č. 924/2012 ze dne 4. října 2012, kterým se mění nařízení (ES) č. 91/2009 o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky.

II. Shrnutí procesního postoje žalobce

2. Žalobce má především za to, že žalovaný nesprávně vyložil prováděcí nařízení Komise (EU) č. 2016/278 ze dne 26. února 2016 o zrušení konečného antidumpingového cla uloženého na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky, rozšířeného na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli zasílaných z Malajsie bez ohledu na to, zda je u nich deklarován původ z Malajsie (dále jen „nařízení č. 2016/278“), kterým byla zrušena antidumpingová cla na dovoz spojovacích prostředků pocházejících z Čínské lidové republiky ukládaná dle nařízení Rady (ES) č. 91/2009 ze dne 26. ledna 2009 o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky (dále jen „nařízení č. 91/2009“). S ohledem na to pak žalovaný nesprávně aplikoval zrušené nařízení č. 91/2009, dle kterého již v době jeho neúčinnosti bylo zahájeno doměřovací řízení a také doměřeno antidumpingové clo.
3. Žalovaný dle názoru žalobce také dospěl k nesprávnému závěru ohledně prekluze, neboť aplikoval čl. 221 odst. 4 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, a § 265 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon ve znění účinném v okamžiku vzniku celního dluhu. Podle žalobce prekluzivní lhůta k vyměření

nebo dodatečnému vyměření cla marně uplynula dne 11.6.2017 a tímto dnem zaniklo celnímu úřadu právo dodatečně clo vyměřit.

4. Dále žalobce namítá, že žalovaný dostatečně nezjistil skutkový stav, neboť nezajistil úřední překlad celé zprávy OLAF včetně všech jejích příloh do českého jazyka, čímž žalobci jako účastníku řízení znemožnil se s podklady rozhodnutí seznámit a vyjádřit se k nim. Žalobce nadto zprávu OLAF nepovažuje za dostatečný podklad pro rozhodnutí, neboť neobsahuje konkrétní a jasné závěry, na základě kterých by bylo možné přistoupit k doměření dovozního cla. Mimo to se jedná o zprávu předběžnou, která nemůže být „zákonným důkazem“. Dle názoru žalobce tak ze správního spisu neplyne, že by zboží dovezené žalobcem bylo skutečně původem z Číny, tj. bylo v Číně vyrobeno – naopak ceny dovezeného zboží odpovídaly cenám v České republice a nejsou tedy dumpingové, což žalobce v řízení dokládal.
5. Žalobce dále namítá porušení zásady předvídatelnosti tím, že žalovaný učinil závěr o původu zboží v rozporu s osvědčením o původu zboží. Současně žalobce poukazuje na porušení zásady legitimního očekávání, neboť žalovaný ve skutkově i právně totožné věci rozhodl odlišně. V souvislosti s tím žalobce odkazuje na rozhodnutí Generálního ředitelství cel č.j. 31112-4/2015-900000-304.4 ze dne 6.8.2015.
6. S ohledem na výše uvedené žalobce navrhuje, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil. Na svém procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Shrnutí procesního postoje žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření se žalobou nesouhlasí a navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejším soudem.

IV. Průběh řízení před soudem

8. Zdejší soud již o žalobě jednou rozhodoval. Rozsudkem č.j. 62 Af 57/2018-92 ze dne 12.12.2019 napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný kasační stížnost, které Nejvyšší správní soud vyhověl a rozsudkem č.j. 2 Afs 377/2019-31 ze dne 19.8.2020 rozsudek zdejšího soudu zrušil. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podle čl. 1 nařízení č. 2016/278 zůstávají jednotlivá zahájená celní řízení, týkající se uložení antidumpingového cla na dovoz spojovacího materiálu, vedená před příslušnými orgány členských zemí, nedotčena; zdejší soud tedy podle Nejvyššího správního soudu pochybil, dospěl-li k závěru opačnému a zavázal-li žalovaného nesprávným právním názorem, v jehož důsledku by byl žalovaný po zrušení napadeného rozhodnutí povinen řízení o doměření antidumpingového cla zastavit.
9. Zdejší soud tedy posoudil důvodnost žaloby opětovně, vázán ve smyslu § 110 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným ve zrušovacím rozsudku.

V. Posouzení věci

10. Žaloba byla podána včas (§ 72 s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

11. Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného; rozhodoval bez jednání za splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s.ř.s. a dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná.
12. Nejprve soud přistoupil k vypořádání žalobní námitky, kterou žalobce s odkazem na nařízení č. 2016/278 brojil proti neoprávněnému pokračování v řízení, které vydání napadeného rozhodnutí předcházelo.
13. Podle čl. 1 nařízení č. 2016/278 konečné antidumpingové clo na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli, jiných než z nerezavějící oceli, tj. vrtulů do dřeva (kromě vrtulů do pražců), závitořezných šroubů, ostatních šroubů a svorníků s hlavou (též s jejich maticemi nebo podložkami, ale kromě šroubů soustružených z tyčí, prutů, profilů nebo z drátů, o plném průřezu, s tloušťkou dřívku nepřesahující 6 mm a kromě šroubů a svorníků pro upevňování konstrukčních materiálů železničních tratí) a podložek, v současnosti kódů KN 7318 12 90, 7318 14 91, 7318 14 99, 7318 15 59, 7318 15 69, 7318 15 81, 7318 15 89, ex 7318 15 90, ex 7318 21 00 a ex 7318 22 00 (kódy TARIC 7318 15 90 21, 7318 15 90 29, 7318 15 90 71, 7318 15 90 79, 7318 15 90 91, 7318 15 90 98, 7318 21 00 31, 7318 21 00 39, 7318 21 00 95, 7318 21 00 98, 7318 22 00 31, 7318 22 00 39, 7318 22 00 95 a 7318 22 00 98) a pocházejících z Čínské lidové republiky, rozšířené na dovoz zasílaný z Malajsie bez ohledu na to, zda je u něj deklarován původ z Malajsie, se zrušuje a řízení týkající se tohoto dovozu se zastavuje.
14. V souladu s čl. 2 citovaného nařízení nabývá zrušení antidumpingového cla uvedeného v čl. 1 účinku dnem vstupu tohoto nařízení v platnost a není základem pro vrácení cla vybraného před tímto datem.
15. Nařízení č. 2016/278 vstoupilo v platnost a účinnost dne 28.2.2016, o čemž není mezi stranami sporu.
16. Jak vyplývá ze správního spisu, dovážené zboží bylo do režimu volného oběhu propuštěno rozhodnutím celního úřadu dne 11.6.2014, ev.č. MRN 14CZ640000153TT1S8. Na základě provedené kontroly po propuštění zboží zahájené dne 19.3.2017 bylo následně žalobci dodatečným platebním výměrem č.j. 24877/2017-640000-51 ze dne 26.6.2017, mimo jiné s odkazem na nařízení č. 91/2009 doměřeno konečné antidumpingové clo. K otázce zastavení řízení o doměření konečného antidumpingového cla, resp. k výkladu čl. 1 nařízení č. 2016/278 Nejvyšší správní soud v rozsudku č.j. 2 Afs 377/2019-31 ze dne 19.8.2020 konstatoval, že „[z] ničeho nevyplývá, že by snad Komise zamýšlela zastavit veškerá celní řízení vedená orgány celních správ jednotlivých členských států ve věcech celních povinností subjektů, které po čas účinnosti nařízení č. 91/2009 uskutečnily dovoz dotčených spojovacích prostředků ze železa nebo oceli, pocházejících z Čínské lidové republiky“. V rozsudku č.j. 3 Afs 163/2018-29 ze dne 26.8.2020 Nejvyšší správní soud uvedený právní názor rozvedl tak, že „[r]ozhodnou právní úpravou, podle níž je třeba stanovit povinnost žalobkyně zaplatit dovozní clo, respektive antidumpingové clo, je ... den, kdy celní orgány přijaly její celní prohlášení. ... zrušení antidumpingového cla podle článku 1 in fine tohoto prováděcího nařízení (nařízení č. 2016/278 – pozn. soudu) se žádným způsobem nedotýká vyměřovacích či doměřovacích řízení zahájených vnitrostátními orgány dříve. Nejvyšší správní soud proto souhlasí se stěžovatelem, že ke zrušení antidumpingového cla na spojovací materiál ze železa nebo oceli nedošlo se zpětným účinkem. Lze tak uzavřít, že celním orgánům nic nebrání,

aby na základě provedené kontroly po propuštění zboží doměřily deklarantovi antidumpingové clo podle nařízení Rady č. 91/2009 i poté, co bylo prováděcím nařízením Komise 2016/278 zrušeno, vznikl-li celní dluh před nabytím účinnosti tohoto prováděcího nařízení“.

17. Zrušení antidumpingového cla nařízením č. 2016/278 tak v daném případě nemá na doměření cla žalovaným žádný vliv, neboť k přijetí celního prohlášení došlo před nabytím účinnosti nařízení č. 2016/278; žalovaný proto postupoval v souladu s právními předpisy, pokud řízení o doměření konečného antidumpingového cla nezastavil. Tato žalobní námitka je tedy nedůvodná.
18. Žalobce dále namítá, že prekluzivní lhůta k vyměření nebo dodatečnému vyměření cla marně uplynula dnem 11.6.2017 a tímto dnem zaniklo celnímu úřadu právo dodatečně clo vyměřit, neboť celní dluh nevznikl v důsledku činu, který v době, kdy byl spáchán, mohl být důvodem pro zahájení trestního řízení.
19. Podle čl. 221 odst. 1 celního kodexu Společenství jakmile je částka cla zaúčtována, musí být odpovídajícím postupem sdělena dlužníkovi.
20. Podle čl. 221 odst. 3 celního kodexu Společenství sdělení dlužníkovi nelze provést po uplynutí lhůty tří let ode dne vzniku celního dluhu. Běh této lhůty se staví ode dne podání opravného prostředku ve smyslu článku 243 po dobu trvání řízení o opravném prostředku.
21. Podle čl. 221 odst. 4 celního kodexu Společenství vznikne-li celní dluh v důsledku činu, který byl v době, kdy byl spáchán, trestný, může být výše dluhu sdělena dlužníkovi za podmínek stanovených platnými předpisy i po uplynutí tříleté lhůty zmíněné v odstavci 3.
22. Podle § 265 celního zákona vznikl-li celní dluh, jehož výše může být sdělena dlužníkovi i po uplynutí lhůty stanovené přímo použitelným předpisem Evropské unie, v důsledku činu, který v době, kdy byl spáchán, mohl být důvodem pro zahájení trestního řízení, lze tento celní dluh vyměřit dlužníkovi do 10 let ode dne vzniku celního dluhu.
23. Zdejší soud předesílá, že mezi stranami není sporu, že k uplynutí tříleté prekluzivní lhůty v posuzované věci došlo; sporu je o to, zda vznikl celní dluh v důsledku činu, který v době, kdy byl spáchán, byl trestný, resp. mohl být důvodem pro zahájení trestního řízení, a o adekvátnosti odůvodnění těchto závěrů žalovaným.
24. Žalovaný v napadeném rozhodnutí za stěžejní důvody neuplatnění opatření dle antidumpingového nařízení na dovoz předmětných spojovacích prostředků ze železa nebo oceli deklarovaných v JSD označil nesprávné uvedení kódu „TW“ v kolonce 34a, který označuje za zemi původu Tchaj-wan a předložení faktury č. CF14025A ze dne 26.3.2014 na částku 37 501,96 USD vystavené XIN DA LI ENTERPRISE CO., LTD, se sídlem na Tchaj-wanu, která byla v JSD uvedena jako odesílatel dováženého zboží. Na základě těchto dokladů byl celní úřad uveden v omyl při aplikaci celních předpisů a bylo umožněno vyměření antidumpingového cla „obejít“; ve shora uvedeném jednání tak žalovaný spatřuje důvody pro zahájení trestního řízení pro možné spáchání trestného činu podvodu, příp. zkrácení daně, poplatku nebo podobné povinné platby.
25. Pokud jde o míru detailu ohledně prokázání trestnosti činu, na základě něhož celní dluh vznikl, ve smyslu čl. 221 odst. 4 celního kodexu Společenství, tak se jeho (trestný) kvalifikace provádí pouze v rámci a pro účely celního řízení, jehož jediným cílem je

umožnit celním orgánům napravit případy vybrání dovozního nebo vývozního cla v nesprávné nebo nedostatečné výši (rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci C-62/06 ze dne 18.12.2007). Není současně nutné, aby pachatelem činu byl dlužník celního dluhu (rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci C-124/08 a C-125/08 ze dne 16.7.2009). Pro aplikaci čl. 221 odst. 4 celního kodexu Společenství a § 265 celního zákona, kterými dochází k prolomení obecné tříleté prekluzivní lhůty podle čl. 221 odst. 3 celního kodexu Společenství, je dostačující toliko důvodné podezření, že celní dlužník takový čin mohl spáchat, resp. že jej mohl spáchat i jiný subjekt v rámci dodavatelského řetězce (rozsudek Krajského soudu v Praze č.j. 54 Af 5/2018-40 ze dne 26.5.2020).

26. V daném případě celní úřad ve spolupráci s orgánem OLAF zjistil a prokázal původ dováženého zboží v Čínské lidové republice. Cílem formální překládky zboží na Tchaj-wanu bylo tento původ zboží skrýt. Následně bylo zboží dovezeno do České republiky s deklarováním původu zboží na Tchaj-wanu. Důsledkem uvedeného postupu byla skutečnost, že žalobce jako dovozce neměl při dovozu povinnost uhradit „vysoké“ antidumpingové clo; uvedené skutečnosti přitom dle názoru zdejšího soudu zakládají důvodné podezření, že celní dluh vznikl v důsledku trestného činu zkrácení daně, poplatku nebo podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Podle tohoto ustanovení kdo ve větším rozsahu zkrátí daň, clo, pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na úrazové pojištění, pojistné na zdravotní pojištění, poplatek nebo jinou podobnou povinnou platbu anebo vyláká výhodu na některé z těchto povinných plateb, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti.
27. Žalobce obchodoval s rizikovým artiklem, u něhož často dochází k účelovému překládání, aby se prodávající i kupující vyhnuli povinnosti hradit antidumpingové clo. Současně je žalobce podnikatelem, profesionálem v daném odvětví, a proto od něj lze očekávat znalost obchodního prostředí v odvětví, v němž se pohybuje, a také řádnou obchodní péči. Žalobce přitom v posuzované věci nepředložil žádnou (důvěryhodnou) legendu, která by ověření původu dováženého zboží či jiné adekvátní kroky – tedy řádnou obchodní péči s ohledem na širší souvislosti dovozu předmětného zboží – dokládala. Současně nelze přehlédnout, že žalobce ze shora uvedených skutkových okolností významně těžil, neboť neuhradil antidumpingové clo – motivace a zainteresovanost žalobce na úmyslném zkreslení informací o původu dováženého zboží tak zakládá důvodné podezření o možném spáchání trestného činu zkrácení daně, poplatku nebo podobné povinné platby.
28. Namítá-li žalobce přílišnou obecnost těchto závěrů, nemůže mu zdejší soud dát za pravdu. S vyšší mírou obecnosti pracuje jak celní kodex Společenství v čl. 221, tak celní zákon v § 265, a to s ohledem na postavení celních orgánů, které nejsou oprávněny rozhodovat o vině a trestu (v souladu s čl. 40 odst. 1 Ústavy České republiky tak mohou činit pouze soudy) a současně nevystupují ani jako orgány činné v trestním řízení, což se nutně odráží v možnostech, které jsou pro hypotetické prokázání spáchání trestného činu (včetně například úmyslu pachatele) nezbytné. Akceptovatelná míra obecnosti tak je dána důvodným podezřením, že celní dluh vznikl v souvislosti s činem, který byl v době spáchání trestným. Tak tomu také v posuzované věci je. Pro aplikaci čl. 221 odst. 4 celního kodexu Společenství tak není nezbytně nutné určit konkrétního pachatele činu, ani prokázat naplnění všech znaků skutkové podstaty trestného činu dle tuzemského právního řádu, jak se nesprávně domnívá žalobce. Tyto závěry plynou jak z požadavku prokázání

„pouhého“ důvodného podezření (nikoliv prokázání spáchání trestného činu pachatelem) tak ze shora uvedené judikatury.

29. Zdejší soud se přiklání i k názoru žalovaného, podle něhož uvedené skutečnosti zakládají reálné podezření ze spáchání trestného činu. Podle názoru zdejšího soudu je přiléhavější trestný čin kráčení daně, poplatku nebo podobné povinné platby než trestný čin podvodu, což však s ohledem na alternativní uvedení trestných činů v odůvodnění napadeného rozhodnutí na podstatě věci nic nemění. Tyto skutečnosti by tak mohly být důvodem pro postup před zahájením trestního stíhání podle § 158 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, který spočívá v sepsání záznamu a zahájení navazujících úkonů. Nelze přitom souhlasit se žalobcem, že celní úřad musí shromáždit podklady pro zahájení trestního stíhání podle § 160 trestního řádu. Takový požadavek z unijní ani tuzemské právní úpravy celním úřadům neplyne. Pro posouzení věci je rozhodné, zda na základě zjištěných skutečností celnímu úřadu vzniklo důvodné podezření, že celní dluh vznikl činem, který byl v době spáchání trestný (a to bez ohledu na vztah mezi § 158 odst. 3 a § 160 trestního řádu).
30. Odkazuje-li žalobce dále na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 7 Afs 40/2010-76 ze dne 9.7.2010, pak zdejší soud souhlasí se žalovaným, že ten na posuzovanou věc nedopadá, neboť se vztahuje k prekluzi práva doměřit clo podle čl. 221 odst. 3 celního kodexu Společenství a jeho dopadu na zánik práva po této lhůtě doměřit DPH.
31. Zdejší soud tak uzavírá, že žalovaný srozumitelně a logicky odůvodnil, na základě jakých skutečností dospěl k důvodnému podezření, že v posuzované věci vznikl celní dluh činem, který mohl být v době spáchání dle tuzemského právního řádu trestným, přičemž žalobce navzdory svému postavení profesionála v daném odvětví neprokázal vynaložení řádné obchodní péče při dovozu rizikového zboží. Závěry žalovaného tak nelze označit za nesrozumitelné spekulace, jak namítá žalobce. Postupem žalovaného současně došlo s ohledem na zásadu jednotnosti řízení ke zhojení vady rozhodnutí celního úřadu spočívající v nedostatečném odůvodnění aplikace čl. 221 odst. 4 celního kodexu Společenství a § 265 celního zákona.
32. Žalobce dále namítá, že žalovaný v rozporu s § 76 daňového řádu nepřeložil celou zprávu OLAF do českého jazyka. Nadto zpráva OLAF dle názoru žalobce neobsahuje konkrétní a jasné informace o tom, že původ zboží je v Čínské lidové republice a formálně se jedná toliko o předběžnou zprávu OLAF, která nemůže být zákonným důkazem v řízení.
33. Podle § 76 daňového řádu se při správě daní jedná a písemnosti se vyhotovují v českém jazyce (odst. 1). Písemnosti vyhotovené v jiném než českém jazyce musí být předloženy v originálním znění, a současně v překladu do jazyka českého, pokud správce daně neprohlásí, že takový překlad nevyžaduje nebo že požaduje úředně ověřený překlad; takové prohlášení může správce daně učinit na své úřední desce i pro neurčitý počet písemností v budoucnu (odst. 2).
34. K povinnosti správního orgánu pořídit překlad cizojazyčných listin se ve svém rozhodnutí sp. zn. 9 As 12/2014 ze dne 14.4.2015 vyslovil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu tak, že *„neopatření překladu cizojazyčné listiny, jíž je prováděn důkaz, může představovat vadu řízení, jestliže účastník v řízení před správním orgánem namítl, že tato skutečnost bránila uplatnění jeho práva vyjádřit se k podkladu rozhodnutí“*. Ač se toto rozhodnutí rozšířeného

senátu Nejvyššího správního soudu vztahuje ke správnímu řádu, jsou závěry v něm obsažené aplikovatelné i na právě posuzovanou věc.

35. Dle názoru zdejšího soudu a v souladu s výše citovaným rozhodnutím rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu má celní úřad obecně povinnost cizojazyčnou listinu, kterou je prováděn důkaz, přeložit do českého jazyka, aby tak účastníkovi umožnil se s obsahem listiny seznámit, vyjádřit se k ní a uplatnit tak svá procesní práva. Nesplnění této povinnosti může znamenat vadu řízení.
36. V dané věci žalovaný vycházel zejména z informace OLAF ev. č. OCM(2017)2249-02/02/2017 včetně její přílohy (tabulky dovozů a vývozů „VL OF 2015 0202_reply_TWDOI_122016-1.xls“) a z dalších dokumentů dokládajících dovoz zboží (viz protokol č.j. 15168-37/2017-640000-51, ev. č. SPR: NK0009/17/640501 str. 4 a 5). Celá textová část této informace také byla řádně přeložena do českého jazyka. Nepřeložené zůstaly toliko údaje v tabulce dovozů a příloha „VL OF 2015 0202_reply_TWDOI_122016-1.xls“. Ta je přitom tvořena tabulkou s údaji řazenými do sloupců s označením v anglickém jazyce („Member State, Date, Date of export declaration, Item, Buyer ...“).
37. Nepřeložená slova jsou běžně používána a jejich význam je všeobecně známý. Informace obsažené v tomto databázovém souboru jsou srozumitelné bez ohledu na fakt, zda jednotlivé nadpisy sloupců či řádků jsou nadepsány v angličtině, a to zejména v právě posuzované věci, kdy žalobce dlouhodobě podniká v mezinárodním obchodu (jak sám v žalobě uvádí) a lze tak u něj předpokládat alespoň elementární znalost angličtiny. Navíc žalobce ani náznakem neuvedl, čemu konkrétně neporozuměl. S ohledem na výše uvedené nelze souhlasit se žalobcem, že nepřeložení přílohy informace OLAF, kterou byl prováděn důkaz, způsobilo vadu řízení takové intenzity, že by tím celní úřad zasáhl do procesních práv žalobce a z toho důvodu by napadené rozhodnutí bylo nezákonné. Tuto námitku tedy soud důvodnou neshledal.
38. Žalobce dále namítá, že v případě klíčového důkazu pro doměření konečného antidumpingového cla - informace OLAF a její přílohy - se co do formy nejedná o (konečnou) zprávu OLAF, nýbrž o předběžnou informaci OLAF, což není dostatečný a relevantní podklad pro rozhodnutí o doměření cla. Současně žalobce ve vztahu k informaci OLAF a jejím přílohám věcně namítá, že z jejich obsahu nelze dovodit, že předmětné zboží dovážené žalobcem je původem z Čínské lidové republiky.
39. Podle čl. 11 odst. 2 nařízení OLAF při vypracovávání těchto zpráv a doporučení je nutné zohlednit vnitrostátní právo dotčeného členského státu. Takto vypracované zprávy představují stejným způsobem a za stejných podmínek jako úřední zprávy vypracované vnitrostátními správními kontrolory důkazy přípustné ve správním nebo soudním řízení členského státu, pokud je jejich použití nezbytné. Vztahují se na ně stejná pravidla hodnocení, jako tomu je u úředních zpráv vypracovaných vnitrostátními správními kontrolory, a mají stejnou důkazní hodnotu jako tyto zprávy.
40. Podle čl. 12 odst. 1 nařízení OLAF aniž jsou dotčeny články 10 a 11 tohoto nařízení a ustanovení nařízení (Euratom, ES) č. 2185/96, může úřad předat příslušným orgánům dotčených členských států informace získané při vnějších vyšetřováních, a to v dostatečném předstihu, tak aby mohly uskutečnit vhodné kroky v souladu se svým vnitrostátním právem.

41. Zdejší soud souhlasí se žalobcem, že informace OLAF není (konečnou) zprávou ve smyslu čl. 11 odst. 2 nařízení OLAF, což ani žalovaný netvrdí. Spornou je otázka, zda je žalovaný oprávněn v řízení o doměření konečného antidumpingového cla vycházet z informace OLAF podle čl. 12 odst. 1 nařízení OLAF a zda po věcné stránce informace OLAF včetně příloh a dalších důkazů spolehlivě prokazuje původ žalobcem dováženého zboží v Čínské lidové republice.
42. Jde-li o formu informace OLAF, pak z rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 1 Afs 44/2011-85 ze dne 10.8.2011 plyne, že i předběžná (průběžná) informace OLAF je způsobilá být podkladem pro doměření dovozního cla, pokud ve vztahu k dovozci a prověřovaným dovozům obsahuje dostatečně konkrétní a jasné závěry.
43. V posuzované věci žalovaný přistoupil k doměření konečného antidumpingového cla na základě informace OLAF včetně její přílohy (tabulky dovozů a vývozu „VL OF 2015 0202_reply_TWDOI_122016-1.xls“). Uvedené dokumenty obsahují informace o dovozu zboží na Tchaj-wan z Čínské lidové republiky (číslo importní deklarace, datum dovozu, dovozce, číslo kontejneru, zemi původu, čistou hmotnost, množství a druh zboží), o vývozu z Tchaj-wanu do České republiky (číslo exportní deklarace, datum vývozu, vývozce, číslo kontejneru, čistou hmotnost, údaje o druhu a množství zboží) a konečně o dovozu do České republiky (číslo kontejneru, čistá hmotnost, množství zboží); na základě těchto informací celní úřad dovážené zboží ztotožnil – viz protokol č.j. 15168-37/2017-640000-51, ev. č. SPR: NK0009/17/640501, který je součástí správního spisu. Žalobce naproti tomu jako důkaz předložil osvědčení o původu zboží č. ED14FA04501 ze dne 30.4.2014 vydané Městskou obchodní komorou Nová Taj-pej (NEW TAIPEJ CITY CHAMBER OF COMMERCE). K předloženému osvědčení původu žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že *„[u]rčení původu zboží je v pravomoci orgánů vývozního státu a celní orgány dovozního státu jsou vázány závěry legálně vyslovenými celními orgány vývozního státu. Z informace OLAF a z její přílohy vyplývá, že tchajwanskými celními orgány byl tchajwanský původ zboží zpochybněn a na základě šetření byl stanoven původ zboží v Číně. Jestliže celní orgány Tchaj-wanu v šetření zahájeném OLAF v roce 2015 učinily legální závěr o původu předmětného zboží v Číně, považuje toto GŘC za dostatečné (materiální) vyvrácení předloženého certifikátu, který zůstal jen bezobsažnou formou neprokazující tvrzenou skutečnost“*; zdejší soud se přitom s takovým závěrem ztotožňuje.
44. Celní úřad v protokolu č.j. 15168-37/2017-640000-51, ev. č. SPR: NK0009/17/640501, který byl podkladem pro vydaný dodatečný platební výměr, provedl hodnocení všech uvedených důkazů a z jejich vzájemných souvislostí dospěl k přezkoumatelnému a přesvědčivému závěru o původu žalobcem dováženého zboží v Čínské lidové republice; právě odtud bylo zboží dovezeno na Tchaj-wan a z Tchaj-wanu do České republiky. Na informaci OLAF přitom nelze nahlížet izolovaně, jak činí žalobce, ale v souvislosti s dalšími důkazy, ze kterých žalovaný, resp. celní úřad při svém rozhodování vycházel (zejména tabulky dovozů a vývozu „VL OF 2015 0202_reply_TWDOI_122016-1.xls“). Žalovaný závěry celního úřadu potvrdil a se žalobcem předloženým osvědčením o původu zboží se srozumitelně a přezkoumatelně vypořádal. Žalobce nadto nepředložil důkazy, které by původ zboží z Tchaj-wanu věrohodně prokázaly. Nebylo proto nutné, aby celní úřad vyčkával až na závěrečnou zprávu OLAF (obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 9 Afs 128/2015-60 ze dne 17.9.2015). Informace OLAF tedy mohla být důkazem v dané věci. Soud nesouhlasí se žalobcem, že by úvahy a závěry komise OLAF byly

„domněnkami“ a „pouhými spekulacemi“, a že informace neobsahuje dostatečně konkrétní a jasné závěry, ani s tím, že by žalovaný nehodnotil tuto informaci stejným způsobem jako ostatní důkazy. Za této situace nebylo třeba, aby byly součástí spisu celního úřadu podklady pro zpracování informace OLAF. Z informace OLAF a její přílohy tak lze získat jasné a konkrétní závěry ohledně dovozu předmětného zboží žalobcem z Čínské lidové republiky – informace OLAF tak je způsobilá být podkladem pro doměření konečného antidumpingového cla.

45. Žalobce dále obecně namítá nekonkrétnost, nepodloženost a neschopnost hodnocení informace OLAF. Tato obecná námitka je však dle názoru zdejšího soudu vypořádána již výše uvedenou argumentací ohledně zjištění skutkového stavu žalovaným, resp. celním úřadem; zdejší soud přitom nepřehlédl, že žalobce ani náznakem nepředestřel jinou legendu, která by (přesvědčivé) závěry žalovaného zpochybňovala. Zdejší soud tak uzavírá, že žalovaný k závěrům ohledně původu dováženého zboží v Čínské lidové republice dospěl na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu. Žalobce měl možnost se v řízení o doměření cla vůči informaci OLAF a dalším důkazům vymezit a uplatnit vlastní verzi skutkového stavu. Pokud byl žalobce přesvědčen, že dovezené zboží nemělo původ v Čínské lidové republice, mohl celnímu úřadu předložit důkazy o skutečném původu dováženého zboží, což však neučinil.
46. Žalobce dále namítá, že žalovaný zcela pominul námitku týkající se výše pořizovací ceny dováženého zboží, z čehož žalobce jednak dovozuje, že zboží nemá původ v Čínské lidové republice a současně brojí proti výpočtu konečného antidumpingového cla.
47. Zdejší soud předně konstatuje, že žalovaný, resp. celní úřad na uvedené námitky v řízení adekvátně reagoval. Žalobce ve vyjádření k výsledku kontrolního zjištění kontroly a návržení jeho doplnění dle § 88 odst. 3 daňového řádu ze dne 14.8.2017 navrhoval, aby celní úřad zajistil znalecký posudek s cílem „posouzení trhu a stanovení cen obvyklých u jednotlivých položek propuštěného zboží“. To však celní úřad s ohledem na shromážděné důkazní prostředky, kterými byl původ dováženého zboží přesvědčivě prokázán, neučinil. Nadto nelze odhlédnout od skutečnosti, že pořizovací cena dováženého zboží nemůže mít sama o sobě vliv na určení původu zboží. Jde-li o názor žalobce ohledně účelu konečného antidumpingového cla - ochrana vnitřního trhu a vytvoření rovných podmínek v hospodářské soutěži - pak s ním lze principiálně souhlasit, nicméně je třeba dát za pravdu žalovanému, že nařízení č. 91/2009, nevyžaduje ze strany celního úřadu posouzení, zda konkrétní cena při dovozu některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli z Čínské lidové republiky je či není dumpingová. Nařízení č. 91/2009 postihuje dovoz předmětných vybraných spojovacích materiálů z Čínské lidové republiky na území Evropské unie vyměřením antidumpingového cla bez ohledu na cenu dováženého zboží. Za takovýchto okolností celní úřad postupoval v souladu s čl. 1 odst. 2 nařízení č. 91/2009, pokud vypočetl antidumpingové clo z ceny zboží, kterou žalobce deklaroval v celním prohlášení (srov. rozsudek zdejšího soudu č.j. 62 Af 115/2015-91 ze dne 1.3.2017).
48. Dále žalobce namítá porušení zásady předvídatelnosti. Žalobce v rámci své činnosti dlouhodobě dováží do Evropské unie zboží z různých zemí světa, přičemž žalovaný v žádném předchozím případě neučinil závěr o původu zboží v rozporu s řádně vydaným osvědčením o původu zboží.

49. K zásadě předvídatelnosti se opakovaně vyjádřil Ústavní soud, který kupř. ve svém nálezu sp. zn. II. ÚS 487/03 ze dne 11.5.2005 uvádí, že „*ke znakům právního státu a mezi jeho základní hodnoty patří neoddělitelně princip právní jistoty (čl. 1 odst. 1 Ústavy), jehož nepominutelným komponentem je nejen předvídatelnost práva, nýbrž i legitimní předvídatelnost postupu orgánů veřejné moci v souladu s právem a zákonem stanovenými požadavky*“. Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí č.j. 2 Afs 47/2004-83 ze dne 12.8.2004 uzavírá, že „*princip předvídatelnosti rozhodování v podstatě znamená, že účastníci právních vztahů mohou legitimně očekávat, že státní orgány budou ve skutkově a právně srovnatelných případech rozhodovat – v celkovém vyznění – stejně*“.
50. Za porušení zásady předvídatelnosti lze v souladu s výše uvedenou judikaturou považovat případy, kdy by žalovaný při stejných nebo obdobných skutkových zjištěních vyplývajících z kontrol po propuštění zboží nebo následných verifikací osvědčení původu rozhodl rozdílně. Žalobce však neuvedl žádné konkrétní rozhodnutí žalovaného, které by jeho tvrzení týkající se porušení zásady předvídatelnosti podpořilo. Žalobce v posuzované věci dovozuje porušení zásady předvídatelnosti z toho, že celním úřadem v minulosti nebyly provedeny kontroly po propuštění zboží nebo následné verifikace osvědčení původu a k vyměření cla došlo konkludentně na základě žalobcem doloženého osvědčení původu dováženého zboží. Není možné přisvědčit žalobci, že případy v minulosti, kdy celní úřad vyměřil clo konkludentně na základě osvědčení o původu zboží doložených žalobcem, aniž by provedl kontrolu po propuštění zboží nebo verifikaci osvědčení původu, došlo k založení legitimního očekávání žalobce, že tak bude postupovat vždy i v budoucnu. Přijetí takového názoru by v konečném důsledku znamenalo, že pokaždé, když by celní úřad po provedení určité kontroly přistoupil k doměření cla, porušoval by tím zásadu předvídatelnosti. Takový závěr je pak zcela absurdní. V posuzované věci žalovaný informací OLAF a jejími přílohami a dalšími důkazy prokázal jiný než žalobcem deklarovaný původ dovezeného zboží a na základě těchto zjištění žalovaný přistoupil k doměření cla. V jeho postupu tak nelze spatřovat porušení zásady předvídatelnosti a zdejší soud tak ani tuto námitku neshledává důvodnou.
51. Konečně žalobce namítá porušení zásady legitimního očekávání, neboť žalovaný ve skutkově i právně totožné věci rozhodl odlišně, k čemuž žalobce odkazuje na rozhodnutí Generálního ředitelství cel č.j. 31112-4/2015-900000-304.4 ze dne 6.8.2015.
52. Zdejší soud předně k založení legitimního očekávání konstatuje, že správní praxe zakládající legitimní očekávání je ustálená, jednotná a dlouhodobá činnost (příp. i nečinnost) orgánů veřejné správy, která opakovaně potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů (rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 6 Ads 88/2006-159 ze dne 24.2.2010). S ohledem na uvedené závěry tak zdejší soud nemůže žalobci přisvědčit v tom, že by jedno osamocené rozhodnutí (další žalobce v žalobě neuvádí) mohlo v žalobci založit legitimní očekávání; i tato žalobní námitka tak je dle zdejšího soudu nedůvodná.
53. Nad rámec uvedeného zdejší soud konstatuje, že žalovaný v žalobcem citovaném rozhodnutí celnímu úřadu vytýkal nedostatky podkladů ve správním spisu a odůvodnění stran prokázání naplnění jednotlivých znaků skutkové podstaty trestného činu (zejména objektivní a subjektivní stránky) a zjištění osoby pachatele. Veškeré uvedené otázky jsou však dostatečně řešeny (zejména) judikaturou soudů a v posuzované věci důkladně vypořádány výše; odkaz na citované rozhodnutí žalovaného tak nemůže na závěrech zdejšího soudu nic změnit.

54. S ohledem na výše uvedené dospěl zdejší soud k závěru, že žalovaný aplikoval správný právní předpis, v jeho mezích správnou právní normu, přitom pochybení, jež by mělo vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, se nedopustil ani při její aplikaci na zjištěný skutkový stav. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec těchto uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud tedy žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

VI. Náklady řízení

55. Soud rozhodl o nákladech řízení účastníků podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení, to by náleželo procesně úspěšnému žalovanému. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému v souvislosti s řízením vznikly náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti, proto mu náhrada nákladů řízení nebyla přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 12. listopadu 2020

Petr Šebek v.r.
předseda senátu

